

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री नरनाथ गिरी
लेखा सदस्य श्री पुष्प प्रसाद गुरगाई
फैसला

२०७६/०७७ सालको निर्णय नं. ९१

पुनरावेदन नं. : ०७४-RB-०१३२

पुनरावेदन दर्ता मिति २०७५।०१।०७

मुद्दा: मूल्य अभिवृद्धि कर (आ.ब.२०६९/०७०)

थाइलैण्डको कानून अनुसार दर्ता भई 179 Bangkok City Tower, 27th Floor, South Sathorn Road, Thungmahamek, Sathorn, Bangkok 10120, Thailand मा मुख्य कार्यालय रहेको र ललितपुर जिल्ला, ललितपुर महानगरपालिका वडा नं. ३ पाटनढोका, दरबारटोलमा नेपाल कार्यालय रहेको Detecon Asia-Pacific Ltd. को तर्फबाट ऐ. का अधिकारप्राप्त सञ्चालक हाल Watermark Chao Phraya, Apartment 1559/451 (23rd Floor), Soi Charoen Nakorn 39-41, Charorn Nakorn Rd., Banglumpu Lang, Bangkok 10600, Thailand बस्ने वर्ष ४३ को Thomas Weir..... १

पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर..... १

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट: विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री महेश कुमार थापा र श्री आकृति खनाल

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री शम्भुकुमार बस्नेत

सुरू निर्णय गर्ने कार्यालय : आन्तरिक राजस्व कार्यालय ललितपुर

सुरू निर्णय गर्ने पदाधिकारी: प्रमुख कर अधिकृत श्री लालबहादुर खत्री

सुरू निर्णय मिति : २०७४/०६/२७

प्रत्यर्थी

आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुरबाट भएको मिति २०७४।०६।२७ को निर्णय उपर ६० दिनभित्र निर्णय नभएको आधार सहित राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ३२ बमोजिम यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको भई दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदनपत्रको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ ।

संक्षिप्त तथ्य :

१. नेपाल टेलिकमको कन्सल्टेन्सी सेवाको कार्य गर्ने करदाता श्री Detecon Asia-Pacific Ltd को कर परीक्षणको सिलसिलामा आ.व. २०६९/०७० को कारोवारको पूर्ण कर परीक्षण गरी मिति २०७४।०५।१६ मा स्वीकृत कर लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन २०५२ को दफा ८(२), दफा २०(१)(ज) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५२ को नियम २९(१) बमोजिम प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश मिति २०७४/५/१६ मा जारी भएको रहेछ ।
२. प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर तिर्नु नपर्ने कारण भए १५ दिन भित्र ठोस प्रमाण पेश गर्न जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७४/०५/२१ मा बुझीलिइ Overhead Expenses वास्तविक खर्चको सोधभर्ना रहेको संलग्न कागजातबाट पुष्टि हुने, नेपालको स्थायी संस्थापनलाई थाइल्याण्डको मुख्य कार्यालयले छुट्टै खास सेवा प्रवाह गरेको नभई भैपरी आउने खर्चहरू प्रचलित दोहोरो कर उन्मुक्ति सम्झौता अनुसार Charge गरेको हो, Overhead expenses हरु नगरी नहुने खर्च तथा भैपरी आएका खर्च सामान्य प्रकृतिका प्रशासनिक खर्चहरू भएको र Detecon Asia Pacific Thailand ले प्रवाह गरेको खास सेवा वापतको रकम नभएको कारण सेवा शुल्कको भुक्तानी मात्र नमिल्ने, सेवा शुल्क भुक्तानी भएको भन्ने नमिल्ने भएकाले यस सन्दर्भमा मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) आकर्षित नहुने भन्ने समेत व्यहोराको करदाता Detecon Asia-Pacific Ltd को तर्फबाट आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुरमा पेश भएको जवाफ ।
३. प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश मध्ये प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत Overhead Expenses शिर्षकमा थाइल्याण्ड स्थित मुख्य कार्यालयले नेपालस्थित स्थायी संस्थापनका लागी मुख्य कार्यालयको कूल व्ययमा नेपालको अंशको अनुपातले हुने रकम जम्मा रु.४,२४,२४,३३९/६४ Charge गरेको पाइयो । उक्त सेवाशुल्क समेतको रकम करदाताले मुख्य कार्यालयको नाममा दायित्व लेखांकन गरेको वित्तीय विवरण समेतबाट देखिन्छ । करदाताले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२)को उक्त व्यवस्था बमोजिम बिल अनुसार खर्च लेखांकन गरेको रकम रु.४,२४,२४,३३९/६४ को १३% ले हुने मूल्य अभिवृद्धि कर रकम रु.५५,१५,१६४/- भुक्तानीको बखत स्वयं कर निर्धारण गरी दाखिला गर्नु पर्नेमा सो बमोजिम गरेको नदेखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) र दफा २०(१)(ज) बमोजिम रु.५५,१५,१६४/- र दफा २९(१क) बमोजिम जरिवाना रु.१३,७८,७९१/- समेत जम्मा रु.६८,९३,९५५/- मूल्य अभिवृद्धि कर थप दस्तुर र व्याज समेत माग गर्ने भन्ने समेत आन्तरिक राजस्व कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७४/६/२७ मा भएको निर्णय ।

४. आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७४/०६/२७ मा गरेको आ.व. २०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी डेटेकन एशिया प्यासिफिक लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४/०९/३ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
५. पुनरावेदक थाइलैण्डको कानून अनुसार उतै दर्ता भएको कम्पनी हो, नेपालमा दर्ता नभएकोले छुट्टै कानूनी अस्तित्व वा हैसियत छैन । पुनरावेदकले नेपाल टेलिकमलाई सेवा दिएको हो र सो सेवा वापत नेपाल टेलिकमले भुक्तानी गरेको रकममा पुनरावेदकले लाग्ने कर तिरी सेकेको छ । मुख्य कार्यालयलाई खर्चको सोधभर्ना वापत भुक्तानी गरेको रकममा दफा ८(२) अन्तर्गत कर लगाउपन र तिर्न पर्दैन । Head office Expenses लाई प्रत्यर्थीले आयकरतर्फ खर्च कट्टी गर्न स्वीकार गरिसक्नु भएकोले सेवा शुल्क नभएको; दुई स्वतन्त्र करदाताहरूको बिचमा सेवा शुल्क भुक्तानी गरेजस्तो मानेर मूल्य अभिवृद्धि कर लगाउनु कानूनको आधारभूत सिद्धान्तको बर्खिलाप भएको; पुनरावेदकका कर्मचारीहरूले बैंकक स्थित मुख्य कार्यालयबाट नै पारिश्रमिक लिएका हुँदा निजहरूले नेपालको व्यवसाय र मुख्य कार्यालयको व्यवसायमा गरेको समय लगानी तथा भएको खर्चको आधारमा जम्मा खर्चको हिसाव गरी नेपालको व्यावसायको लागी गरेको खर्चको सोधभर्ना माग गरेको सम्म हो, सेवा दिएको होइन । सोधभर्ना खर्चको विवरण हेरी जाँची पाउँ , सेवा नै नदिएको र पुनरावेदकले गर्नु पर्ने खर्चको रकमलाई मुख्य कार्यालयले गरी सोधभर्नासम्म माग गरेको हुँदा मूल्य अभिवृद्धिकरको कुनै गुन्जायस नभएकोले विपक्षी कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण सो हद सम्म उल्टि गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदक Detecon Asia-Pacific Ltd का तर्फबाट मिति २०७५/१/७ मा यस न्यायाधिकरणमा परेको पुनरावेदन पत्र ।
६. यसमा साविक मुलुकी ऐन अ.व. २०२ नं बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार गरी पेश गर्नु भन्ने मिति २०७५।०३।१७ को यस न्यायधिकरणबाट भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

७. नियम बमोजिम पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदकका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री महेश कुमार थापा र आकृति खनालले पुनरावेदक Detecon Asia-Pacific Ltd थाइल्याण्डमा दर्ता भएको कम्पनी हो, नेपालमा यसको छुट्टै कानूनी अस्तित्व वा हैसियत छैन । पुनरावेदक कम्पनीले नेपाल टेलीकमलाई सेवा उपलब्ध गराएको हो । नेपाली कम्पनीलाई सेवा उपलब्ध गराए वापत नेपालको स्थायी संस्थापन कार्यालय संग आनुपातिक हिसाबमा मुख्य कार्यालयको खर्च सोधभर्ना माग गरेको र स्थायी संस्थापन कार्यालयले सो सम्बन्धि खर्च मुख्य कार्यालयलाई सोधभर्ना गरेको हो । मुख्य कार्यालयले स्थायी संस्थापनलाई सेवा दिन सक्ने नै हुँदैन । यस्तोमा सेवा दिएको मानी मूल्य अभिवृद्धिकर र शुल्क माग गर्नु सन्धि ऐनको दफा ९(१), दोहोरो करमुक्ती संझौताको दफा ७(३) विपरित हुन्छ तसर्थ पुनरावेदक करदाता स्थायी संस्थापनले मुख्य कार्यालयलाई

भुक्तानी गरेको खर्च वास्तविक भएकोले उक्त खर्चको भुक्तानी सेवा शुल्क नहुँदा शुरुले मूल्य अभिवृद्धि कर माग गर्ने गरी भएको कर निर्धारणको आदेश त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भनी बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।

- द. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री शम्भुकुमार बस्नेतले पुनरावेदक नेपालमा दर्ता भएको छ । दोहोरो करमुक्ती सम्बन्धी सम्झौता आयकर प्रयोजनका लागी आकर्षित हुने हो मूल्य अभिवृद्धि करमा होइन । मूल्य अभिवृद्धि कर वस्तु वा सेवा आयात वा उत्पादन वा निर्यात गर्दा लाग्ने हो पुनरावेदक र नेपाल टेलिकम बिच परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने गरी सम्झौता भएको र थाइल्याण्ड स्थित मूख्य कार्यालयलाई नेपाल स्थित स्थायी संस्थापनले सेवा प्रवाह गरेको मानी **Overhead Expenses** भनी भुक्तानी गरेको रकममा मूल्य अभिवृद्धि कर माग गरेको शुरु कार्यालयको निर्णय कानूनसम्मत हुँदा सदर कायम हुनु पर्छ भनी बहस गर्नु भयो ।
९. पुनरावेदक कम्पनीको पुनरावेदनमा लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवै तर्फका विद्वान कानून व्यवसायीहरूबाट प्रस्तुत बहस बुँदाहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरूको अध्ययन गरी इन्साफ तर्फ बिचार गर्दा यसमा यसै साथ पेश भएको यिनै पुनरावेदक र विपक्षी भएको पुनरावेदन नं.०७४-RB-००१३१ को अग्रिमकर कट्टी मुद्दामा आजै फैसला हुँदा Accounting and Tax consulting Fee Insurence Fee र Acomodation Expenses आदी खर्चहरू सेवाशुल्क अन्तर्गत पर्ने भनी उक्त खर्चको अग्रिमकर माग गर्ने शुरुको निर्णय सदर हुने ठहर फैसला भएकोले सोही मुद्दामा विवेचित आधार कारणबाट उक्त खर्चहरूको हद मम भएको भुक्तानीमा मू.अ.कर ऐन,२०५२ को दफा ८ को उपदफा (२) बमोजिम कर माग गरेको शुरुको निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिलेन ।
१०. अतः स्थायी लेखा नं.६००७०१९६७ भएका पुनरावेदक करदाता Detecon Asia-Pacific Ltd को आ.ब.२०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणका सम्बन्धमा शुरु आन्तरिक राजस्व कार्यालयको मिति २०७४/६/२७ को निर्णयमा मूख्य कार्यालयको कर्मचारी तलब भत्ता सुविधा, भ्रमण खर्च, बैंक कमिशन एवं कार्यालय भाडा वापतको खर्च वास्तविक खर्च भई सो वापत गरेको सोधभर्ना खर्च समेत सेवा शुल्क नमान्नु पर्नेमा सेवा शुल्क मानी सो खर्चमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने गरी भएको हदसम्मको शुरु निर्णय मिलेको नदेखिँदा सो हदसम्म केही उल्टी हुने ठहर्छ । अरुमा नरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । तपशिल बमोजिम गर्नु ।

तपशिल

माथि ठहर खण्डमा उल्लेख भए बमोजिम पुनरावेदक करदाता Detecon Asia-Pacific Ltd को आ.ब.२०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणका सम्बन्धमा शुरु आन्तरिक राजस्व कार्यालय ललितपुरको मिति २०७४/६/२७ को निर्णयमा मूख्य

कार्यालयको कर्मचारी तलब भत्ता सुविधा, भ्रमण खर्च, बैंक कमिशन एवं कार्यालय भाडा वापतको खर्च वास्तविक खर्च भई सो वापत गरेको सोधभर्ना खर्च समेत सेवा शुल्क नमान्नु पर्नेमा सेवा शुल्क मानी सो खर्चमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने गरी भएको शुरुको निर्णय सो हदसम्म केही उल्टी हुने ठहरी फैसला भएकोले पुनरावेदक करदाताको राखेको सो हदसम्मको धरौटी रकम हिसाव गरी फिर्ता दिनु वा अर्को कर अवधिको तिर्नुपर्ने कर रकममा मिलान गरिदिनु भनी शुरु कार्यालयमा लेखि पठाइ दिनु..... १

फैसलाको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनु २

नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु..... ३

फैसलाको विधुतिय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी सुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु ४

नरनाथ गिरी
(राजस्व सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमती छ ।

पुष्प प्रसाद गुरागाई
(लेखा सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्ने:-
विश्वराज कुइकेल (शाखा अधिकृत)

इति सम्बत् २०७६ साल पौष महिना २९ गते रोज ३ शुभम्